

**УНІВЕРСИТЕТ
КОРОЛЯ
ДАНИЛА**

**ФІЛОЛОГІЧНІ СТУДІЇ
ТА ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧИЙ ДИСКУРС**

Матеріали
III МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

(21 листопада 2025 рік)

м. Івано-Франківськ
2025 рік

Міністерство освіти та науки
Заклад вищої освіти «Університет Короля Данила»
Факультет суспільних і прикладних наук
Кафедра іноземної філології та бізнес-комунікацій
Кафедра української мови та суспільствознавчих дисциплін

ФІЛОЛОГІЧНІ СТУДІЇ ТА ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧИЙ ДИСКУРС

Матеріали
III Міжнародної науково-практичної конференції
(м. Івано-Франківськ, 21 листопада 2025 р.)

Івано-Франківськ
2025

DOI 10.33098/2025.1.21.11
УДК 81'25:80(082)

*Рекомендовано до друку Вченою радою ЗВО «Університет Короля Данила»
(протокол №4 від 27.11.2025 р.).*

Ф 54

Філологічні студії та перекладознавчий дискурс (м. Івано-Франківськ, 21 листопада 2025 року). Івано-Франківськ : Редакційно-видавничий відділ ЗВО «Університет Короля Данила», 2025. 432 с.

У збірнику опубліковано матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Філологічні студії та перекладознавчий дискурс» (21 листопада 2025 року).

Усі права захищені. При будь-якому використанні матеріалів конференції покликання на джерела є обов'язковими.

УДК 81'25:80(082)
© Університет Короля Данила, 2025
© Автори

ВИКОРИСТАННЯ АВТЕНТИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ (ПУБЛІЧНИХ ВИСТУПІВ) У ФОРМУВАННІ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ	417
Ростислав Ткачук, Ольга Гуменюк, ВИКОРИСТАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ: НЕОБХІДНІСТЬ, ВАЖЛИВІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	419
Roman Cheliadyn USING EVALUATIVE LEXICON IN ENGLISH-LANGUAGE ONLINE REVIEWS AS A FOUNDATION FOR A SUCCESSFUL MARKETING STRATEGY	422
Слободян Назарій АВТОБІОГРАФІЧНІ НАРАТИВИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ УСНІЙ ТРАДИЦІЇ: СТРУКТУРНІ МОДЕЛІ ТА СТАДІЇ ПОБУТУВАННЯ.....	426

3. Iqbal, A., Amin, R., Iqbal, J., Alroobaea, R., Binmahfoudh, A., & Hussain, M. (2022). Sentiment analysis of consumer reviews using deep learning. *Sustainability*, 14(17), Article 10844. <https://doi.org/10.3390/su141710844> MDPI
4. Yilmaz, M. K., & Altunay, H. T. (2023). Marketing insight from consumer reviews: Creating brand position through opinion lexicon. *Telematics and Informatics Reports*, 11, Article 100094. <https://doi.org/10.1016/j.tair.2023.100094> Scribd
5. Chang, H., David, P., & Ross, A. (2024). A study of consumer trust in online reviews and social media comments in the age of artificial intelligence. *Proceedings of the 7th International Conference on Economics and Social Sciences*, (pp. 1062–1075). <https://doi.org/...> ResearchGate
6. Xie, Y., Zhang, Y., & Li, J. (2024). Digital marketing: Developing a lexicon for measuring brand and product experience. *Journal of Digital Marketing Research*, 2(1), 123–145. ResearchGate

УДК 316.722:398(477)

Слободян Назарій,
доцент кафедри німецької філології
та методики навчання німецької мови,
доктор філософії з філології,
Тернопільський національний
педагогічний університет імені В. Гнатюка,
м. Тернопіль, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6117-3958>

АВТОБІОГРАФІЧНІ НАРАТИВИ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ УСНІЙ ТРАДИЦІЇ: СТРУКТУРНІ МОДЕЛІ ТА СТАДІЇ ПОБУТУВАННЯ

Дослідження семантики усних наративів є доволі складним завданням передовсім через характер матеріалу, адже йдеться про тексти, що відображають символічні уявлення сучасників. Проте методи, вироблені фольклористикою, показали свою ефективність у вивченні персональних оповідей про суспільно значущі події [4; 5]. Усна традиція, реагуючи на актуальні виклики, дозволяє інтерпретувати сучасну фольклорну практику як «барометр суспільних процесів» [5, с. 234].

У контексті аналізу нехудожніх текстів варто звернутися до студій С. Мишанича, який наголошував, що усні оповідання здатні оперативно реагувати на події та зберігати в пам'яті факти повсякденного життя [8, с. 89]. Саме ця властивість робить їх цінним матеріалом для вивчення світоглядно-символічних уявлень сучасних українців, зокрема в міжкультурному середовищі. Такі тексти виконують функцію ідеологічного взаєморозуміння та соціальної ідентифікації.

У новітній фольклористиці зростає інтерес до розповідей-спогадів та оповідей про реальні події. Польська дослідниця Д. Симонідес підкреслює тенденцію до поширення оповідей, що розповідаються у меморатній конвенції – як автентичні переживання оповідача або знайомої йому особи [10, с. 124]. Сучасний слухач тяжіє до правдивості й документальності, а головну роль відіграє життєвий досвід.

О. Бріцина зауважує, що в таких текстах участь творчої уяви мінімальна, що зближує їх зі свідченнями очевидців і водночас не виключає фольклорної природи [1]. С. Мишанич, попри це, наголошував, що індивідуальні розповіді не цілком належать до системи фольклору, адже варіативність їх побутування обмежена репертуаром одного наратора [7].

Проте саме ці тексти дозволяють спостерігати процес первинного формування сюжетів неказкової прози та механізми їх трансформації.

Тривалий час термін «меморат» спричиняв дискусії. К. В. Сідов визначав меморат як особисте повідомлення про власне переживання, яке може фольклоризуватися й набувати ознак традиційної оповіді. Учений розмежував меморат, фабулат та хронікат. Меморат – оповідь про особисте переживання. Фабулат – фабуляризована оповідь з елементами фантазії й тенденцією до сюжетності. Хронікат – безсюжетне пояснювальне повідомлення, рудимент історичного переказу. [12].

Г. Гранберг підкреслював залежність меморату від соціального середовища та вірувань спільноти [13]. І. Франко, розглядаючи народну прозу, наголошував на її органічній стилістиці та «артистичному інстинкті» народу [11].

Хронікат, за О. Лабащук, є втіленням певної системи уявлень; меморат – особистим переживанням; фабулат – сюжетним та естетично опрацьованим оповіданням [6, с. 41]. Три форми можуть трансформуватися одна в одну залежно від комунікативної ситуації.

Хронікат часто є достатнім для комунікації, якщо співрозмовники володіють спільним знанням. Він може стати основою формування сюжетніших творів або ж залишитися у формі короткого міркування. Ампліфікацію мотивів у таких текстах описував В. Давидюк [3]. І. Павленко підкреслює, що хронікат, меморат і фабулат у різних комбінаціях притаманні побутуванню легенд та переказів, а розвиток оповіді залежить від рівня поінформованості слухача [9].

Натомість у спогадах, скажімо, про події Другої світової війни домінують меморати – особисті історії з виразною сюжетною лінією. У них постають образи німця як чужинця, що з'являється на порозі української хати, а також емоційні переживання страху, розгубленості чи несподіваної

доброзичливості військових. Такі оповіді зберігають індивідуальний досвід та емоційну насиченість.

О. Бріцина наголошує на «відкритості» неказкової прози, її здатності змінюватися під впливом комунікативної ситуації [2, с. 282]. Спонтанність побутового мовлення формує стиль таких оповідей, а зміст тяжіє до опису повсякденних деталей, рефлексій про «іншу» країну та «інших» людей.

У сучасному контексті оповідач прагне поділитися власним досвідом перебування в інакшому соціокультурному просторі, розповісти про зустріч із «інакшістю», відтінити різницю між українською та німецькою моделями життя. Звідси – велика кількість побутових описів, соціальних спостережень та індивідуальних оцінок.

Отже, аналіз зібраного матеріалу засвідчує, що більшість автобіографічних оповідей сучасних українців тяжіє до форм меморату та хронікату. Хронікати відображають систему уявлень, виконуючи пояснювальну функцію та фіксуючи досвід сприйняття «іншого». Натомість меморати, особливо пов'язані з подіями Другої світової війни, структуруються як сюжетні оповідання про особисті переживання. Дослідження цих форм дозволяє простежити механізми наративної трансформації у сучасній усній традиції та виявити роль автобіографічних текстів у формуванні колективної пам'яті й культурної ідентичності.

Список використаних джерел:

1. Бріцина О. ХХ сторіччя в усній історії українців (нотатки до питання про історизм фольклору). У: Грінченко Г. Г., Ханенко-Фрізен Н. (ред.). У пошуках власного голосу: Усна історія як теорія, метод та джерело: збірник наук. статей. Харків: ПП «Торгсін плюс», 2010.
2. Бріцина О. Українська усна традиційна проза: питання текстології та виконавства: монографія. Київ: ІМФЕ ім. М. Т. Рильського, 2006.
3. Давидюк В. Вибрані лекції з українського фольклору (в авторському дискурсі): навч. посіб. для студ. вищих навч. закладів. 3-тє вид., випр., доп. і перероб. Луцьк: ПВД «Твердиня», 2014.
4. Кузьменко О. Драматичне буття людини в українському фольклорі: концептуальні форми вираження: монографія. Львів: Інститут народознавства НАН України, 2018.
5. Лабащук О. Натальний наратив і усна традиція: синтактика, семантика, прагматика: монографія. Тернопіль: Підручники і посібники, 2013.
6. Лабащук О. Перспективи застосування методики наративного інтерв'ю для сучасних фольклористичних досліджень. *Studia Methodologica*. 2019;48:41–50.
7. Мишанич С. Усні народні оповідання. Питання поетики. Київ: Наукова думка, 1986.
8. Мишанич С. Фольклористичні та літературознавчі праці: у 2 т. Т. 1. Донецьк: ДонНУ, 2003.

9. Павленко І. Динаміка функціонування усної епічної традиції (на матеріалі Нижньої Наддніпрянщини): дис. ... д-ра філол. наук. Київ: ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України, 2009.
10. Симонідес Д. Меморат і фабулат у сучасній фольклористиці. Народна творчість та етнографія. 2007;1:120–125.
11. Франко І. *Bel parlar gentile*. У: Франко І. Зібрання творів у 50 т., т. 37. Київ: Наукова думка, 1982. с. 8–20.
12. Sydow C. Kategorien der Prosavolksdichtung. In: Sydow C. Selected Papers on Folklore. Copenhagen: Rosenkilde and Bagger; 1948. p. 60–88.
13. Ward D. On the Genre Morphology of Legendry: Belief Story Versus Belief Legend. Western Folklore. 1991;50(3):296–303.

Наукове видання

ФІЛОЛОГІЧНІ СТУДІЇ ТА ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧИЙ ДИСКУРС

Матеріали

*III Міжнародної науково-практичної конференції
(м. Івано-Франківськ, 21 листопада 2025 р.)*

Матеріали подані мовою оригіналу. У збірнику максимально точно збережена орфографія і пунктуація, які були запропоновані учасниками.

Відповідальний за випуск: Є.О. Письменський

Упорядник: І. І. Горяча-Яков'юк

Коректор: Д.Л. Мотульська

Підп. до друку р. Формат 60x84/16.

Папір офс. Друк цифровий. Гарн. РТ Serif.

Умовн. др. арк. 24,6

Видано за авторською редакцією.

76018, м. Івано-Франківськ, вул. Євгена Коновальця, 35,
тел. +38(068) 755 75 75